

ธนาคาร ^{จุฬาร} ร่มอง

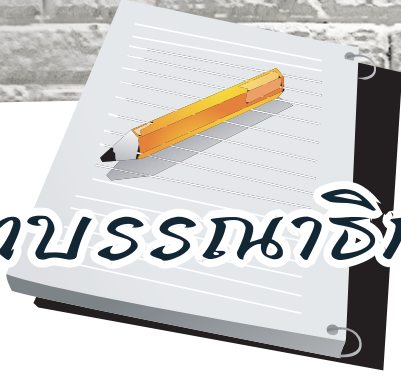
สื่อสร้างสัมพันธ์ สรรค์สร้างสังคม

ฉบับที่ ๔๔ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๙

- ❑ เมื่อบรรษัทอาชญากรข้ามชาติครองโลก When Transnational Criminal Corporation Rule the World
- ❑ เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาฐานฐานธนาคารสมอง กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑
- ❑ จุดเปลี่ยนพลังงานโลก: เมื่อพลังงานสะอาด ไม่ได้แค่ “รักษ์โลก” แต่เป็น “ทางรอด” Moving Beyond “Green” to “Global Survival”
- ❑ “ไบโอดีเซล” น้ำมันพืชเก่าจากครัวเรือน สู่วางงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ❑ “วิสาหกิจชุมชนแนวร่วมปฏิวัติขยะสุพรรณบุรี” เปลี่ยนขยะพลาสติกเป็นพลังงานเชื้อเพลิง ทางเลือกใหม่เพื่อชุมชนยั่งยืน
- ❑ แก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์: วิถีพลังงานชุมชน
- ❑ นวัตกรรมจากคนรุ่นใหม่: เปลี่ยนขยะสู่ความมั่นคงทางพลังงานของชุมชน

บทบรรณาธิการ

เมื่อปลายเดือนเมษายนที่ผ่านมา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ “เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ระดับกลุ่มจังหวัด” ณ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งที่ประชุมได้ระดมความคิดเห็นถึงประเด็นและแนวทางการขับเคลื่อนงานระดับกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับกลุ่มจังหวัดและความเชี่ยวชาญของอุตสาหกรรม รายละเอียดยังมีอะไรบ้าง ติดตามอ่านได้ในบทความ “เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ระดับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑”

อีกหนึ่งบทความสำคัญที่นำเสนอในฉบับนี้ คือบทบาทของอุตสาหกรรมในการสร้างความมั่นคงทางพลังงานของชุมชน ผ่านการพัฒนาพลังงานทดแทนและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ ได้แก่ “ไบโอดีเซล” น้ำมันพืชเก่าจากครัวเรือนสู่พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เป็นเรื่องของอุตสาหกรรม จังหวัดพะเยา นำน้ำมันพืชเก่าที่ผ่านการใช้งานแล้วระดับครัวเรือนมาผ่านกระบวนการผลิตเป็นไบโอดีเซลเป็นแหล่งพลังงานทดแทน ช่วยลดค่าใช้จ่ายในระดับครัวเรือนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม “วิสาหกิจชุมชนแนวร่วมปฏิบัติขยะสุพรรณบุรี” เปลี่ยนขยะเป็นพลังงานเชื้อเพลิง ทางเลือกใหม่เพื่อชุมชนยั่งยืน อุตสาหกรรม จังหวัดสุพรรณบุรี คิดค้นนวัตกรรมการจัดการขยะพลาสติกด้วยการแปรรูปเป็นพลังงานเชื้อเพลิง ที่นำกลับมาใช้ในภาคการเกษตรในราคาถูก แก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์ วิธีพลังงานชุมชน อุตสาหกรรม จังหวัดเลย ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรที่มีในครัวเรือน อาทิ มูลหมูหรือวัว นำมาหมักจนสามารถผลิตแก๊สหุงต้มสำหรับใช้ประจำวัน ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือนอย่างยั่งยืน พลังงานสะอาดร่วมสร้างชุมชนอย่างยั่งยืน อุตสาหกรรม จังหวัดชุมพร ร่วมสร้างความมั่นคงของชุมชนด้วยพลังงานทดแทนและนวัตกรรม ด้วยโซลาร์เซลล์ ไบโอดีเซล และการแปรรูปขยะพลาสติกเป็นน้ำมันด้วยกระบวนการ

ไพโรไลซิส มุ่งเน้นความยั่งยืนใน ๕ มิติ ได้แก่ พลังงาน อาหาร เศรษฐกิจฐานราก ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ

นอกจากนี้ ยังมีสาระน่ารู้ที่ชวนติดตาม ทั้งคอลัมน์ก้าวทันโลก “เมื่อบรรษัทอณาจักรข้ามชาติครองโลก” ที่กล่าวถึงยุคอุตสาหกรรมดั้งเดิมข้ามชาติ ที่ใช้เทคโนโลยีและ AI ขยายการหลอกลวงระดับโลก กลไกสำคัญไม่ใช่แค่เทคโนโลยี แต่คือการใช้จุดอ่อนของมนุษย์เป็นเครื่องมือ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบ ป้องกัน และควบคุมดูแลอย่างจริงจัง โดยการแก้ไขปัญหามาจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ร่วมกับความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อสร้างแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ รวมทั้งสาระน่ารู้ “จุดเปลี่ยนพลังงานโลก: เมื่อพลังงานสะอาดไม่ได้แค่ รักษ์โลก แต่เป็น ทางรอด” Moving Beyond “Green” to “Global Survival” เล่าถึงสถานการณ์โลกที่กำลังอยู่ในวิกฤตสงครามและสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง พลังงานทดแทน คือกลยุทธ์สำคัญในการอยู่รอดในศตวรรษที่ ๒๑ ที่จะเปลี่ยนทั้งโครงสร้างอุตสาหกรรมและวิถีชีวิตของประชาชน รวมทั้ง “คอลัมน์เลียบเรียงเคียงรั้วอุตสาหกรรม” ที่ยังคงนำเสนอข่าวสารความเคลื่อนไหวของอุตสาหกรรม อย่างต่อเนื่อง

ในช่วงเวลาที่สถานการณ์ความขัดแย้งในภูมิภาคตะวันออกกลางกับประเทศสหรัฐอเมริกา เกิดเป็นวิกฤตพลังงานโลกที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางพลังงานของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งการขนส่งที่ล่าช้าและต้นทุนที่พุ่งสูงขึ้น การเตรียมความพร้อมรับมือกับวิกฤตพลังงานที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน และอนาคต อาทิ พลังงานสะอาดจึงเป็นทางเลือกหนึ่งของการเตรียมการรองรับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งบทเรียนและตัวอย่างการขับเคลื่อนงานจากอุตสาหกรรม ที่นำเสนอในฉบับนี้ อาจเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ช่วยจุดประกายให้ผู้อ่านเห็นว่า “พลังงานทางเลือก” ไม่ใช่เรื่องไกลตัว แต่เป็นเรื่องที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมได้ เพื่อร่วมกันสร้างอนาคตที่มั่นคงและยั่งยืนให้กับประเทศต่อไป แล้วพบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดีค่ะ

คอติบ์ "ก้าวกับโลก"

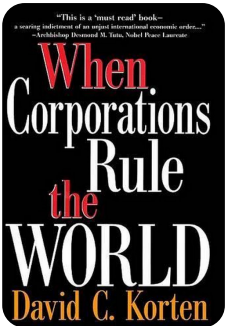
โดย ธรรมรักษ์ การพิศภัฏ

กรรมการ มพท. ประธานมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบาย
และประธานคณะกรรมการฝ่ายวิชาการ สมาคมข้าราชการ
อาวุโสแห่งประเทศไทย

เมื่อบรรษัทอาชญากรข้ามชาติครองโลก

When Tran Criminal Corporation Rule the World

เมื่อประมาณยี่สิบกว่าปีมาแล้ว
ผมมีโอกาสอ่านหนังสือที่น่าสนใจมาก
เล่มหนึ่ง เขียนโดย David Korten ชื่อว่า
**เมื่อบรรษัทข้ามชาติครองโลก When
Corporations Rule the World**
หนังสือเล่มนี้เขียนขึ้นในสภาวะแวดล้อม
ของโลกยุคต้นศตวรรษที่ ๒๑ โดยชี้

ให้เห็นถึงผลของโลกาภิวัตน์ที่ทำให้บรรษัทข้ามชาติเข้ามา
มีบทบาทในตลาดเงินทุน การค้า การเงิน ในโลกไร้พรมแดน
โดยมิได้สนองประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ในสังคม ยึดเอากำไร
เป็นสำคัญแต่อย่างเดียว

ยี่สิบปีผ่านไปราวปีกบิน โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
จากยุค Globalization มาสู่ Decoupling Globalization มาสู่
New World Order และ AI ในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลง
แบบ Disruptive ในทุกมิติ ตัวผมเองอย่างเข้าเป็นสมาชิกคนหนึ่ง
ในสังคมของผู้สูงวัย ที่ยังพยายามตะเกียกตะกาย บริหารตนเอง
ให้ก้าวทันโลก เพื่อการดำรงชีวิตต่อไปได้อย่างมีคุณภาพ

เมื่อวันก่อนเดินเข้าไปในร้านหนังสือ ASIA BOOK เจอนิตยสาร
The Economist ฉบับล่าสุด ขึ้นปกสีแดงโร่ มีรูปหมูตัวอ้วน
ถูกเสียบแขวนอยู่ใต้ตัวหนังสือสีดำตัวว่า **SCAMING INC.**
แปลเป็นไทย ได้ความว่า **บริษัท ต้มตุ๋น** แม้ราคามันจะ
แพงหน่อย ผมตัดสินใจซื้อมาอ่านดู เพราะว่ามันเป็นประเด็น
ที่ร้อนแรงในบ้านเราเรื่องการปราบ Call Center ในเวลานี้
นิตยสารฉบับนี้น่าเสนอบทความเรื่อง บริษัทต้มตุ๋น มีสาระสำคัญ
พอจะสรุปมาเล่าสู่กันฟังได้ว่า

โลกเราเวลานี้ ถูกครอบงำด้วยบรรษัทอาชญากรข้ามชาติ
อย่างแก้ไขได้ยากเสียแล้ว พวกเขาเหล่านี้ใช้วิธีการต้มตุ๋นเหยื่อ
ทางออนไลน์ด้วยวิธีการที่ใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญ ขำนาญการ
อย่างสูงส่งยิ่ง (Sophisticated) ทุกคนในโลกนี้มีโอกาสตกเป็นเหยื่อ
ของพวกเขาทั้งสิ้น การต้มตุ๋นกำลังเป็นอุตสาหกรรมระดับโลก

ที่เติบโตอย่างรวดเร็ว ภายใต้การบริหารจัดการของนักลงทุนสีเทา
ทั้งชาวจีน ชาวพม่า ชาวไทย จากข้อมูลของสหประชาชาติ
ในปี ๒๐๒๓ อุตสาหกรรมชั่วร้ายนี้จ้างคนทำงานหลอกเงินชาวบ้าน
ทางออนไลน์ รวมกันไม่ต่ำกว่า ๒๕๐,๐๐๐ คน มีข้อมูลจากแหล่งอื่น
ระบุว่า อาจมีจำนวนถึง ๑.๕ ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศ
กัมพูชา และพม่า

รายงานนี้ชี้ให้เห็นว่า อุตสาหกรรมต้มตุ๋นทางออนไลน์นี้
มีความร้ายกาจยิ่งกว่าอุตสาหกรรมการค้ายาเสพติดมากมาย
นอกจากมีขนาดโตกว่าแล้ว ทุกคนในโลกนี้มีโอกาสที่จะตกเป็นเหยื่อ
ที่ถูกครอบงำได้ทั้งชีวิต มีทั้งนักประสาทวิทยาระดับ PhD.
แม้แต่ญาติพี่น้องของ FBI ผู้มีหน้าที่ปราบพวกนักต้มตุ๋นเอง
พวกนักต้มตุ๋นมีความเชี่ยวชาญอย่างยิ่งในการสร้างความเชื่อถือนี่
ไว้วางใจให้ข้อมูล จากจุดอ่อนของมนุษย์ที่มีไขแค่เรื่องความรัก
เท่านั้น แต่รวมไปถึงความกลัว ความโลภ ความเหงา ความเศร้าด้วย
นอกจากนี้แล้ว อุตสาหกรรมแบบนี้มักจะรอดพ้นจากเงื้อมมือ
ของกฎหมายได้ง่าย ๆ

ในโลกกายภาพ อุตสาหกรรมนี้ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่อันเป็น
ที่ตั้งสายการผลิตของพวกนักต้มตุ๋น ซึ่งเป็นเมืองที่เป็นทั้งค่ายกักกัน
อุตสาหกรรมยุคเก่า ที่มีทั้งซูเปอร์มาร์เก็ต บ่อนการพนัน ซ่องโสเภณี
สถานที่ที่ทรมาณลงโทษคนงานที่เป็นปัญหา ผลกำไรที่ได้รับบางส่วน
ก็นำไปใช้ในการส่งส่วยติดสินบนให้แก่บรรดาเจ้าหน้าที่ และ

นักการเมืองสีเทา ดังที่รู้ ๆ กันอยู่แล้ว

อุตสาหกรรมชนิดนี้นับว่าร้ายกาจกว่าการค้ายาเสพติดมากมาย และปราบปรามยากกว่า ก็เพราะพวกนักต้มตุ๋นสามารถลี้ภัยล่องไปมาราวกับปรอท ตามไม่ค่อยจะทันในโลกออนไลน์ ที่ร้ายกาจกว่าอุตสาหกรรมค้ายาเสพติดมากที่สุดเห็นจะเป็นในเรื่องที่อาชญากรข้ามชาติจีนเทาเหล่านี้รวมตัวกันเป็นกงสี ไม่ใช่กลุ่มบริหารงานแบบมาเฟีย ร้ายกาจกว่าอุตสาหกรรมค้ายาเสพติดมาก เพราะพวกนี้อาจรวมตัวกันทำกิจกรรมเศรษฐกิจใต้ดินแบบในระบบ Gig Economy ที่อยู่นอกระบบ กลุ่มนี้อาจเชี่ยวชาญการหาเหยื่อ อีกกลุ่มเชี่ยวชาญในด้านการสอนให้พวกเขาลงทุนในคริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) อีกกลุ่มเชี่ยวชาญในด้านการฟอกเงินที่ต้มตุ๋นมาได้ นอกจากนี้ ที่แย่ไปกว่านั้น อุตสาหกรรมชนิดนี้ยังเป็นอุตสาหกรรมที่มีนวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ นักต้มตุ๋นเหล่านี้ใช้ Malware com หรือโปรแกรมที่เปิดช่องทางให้เข้ามาควบคุมเครื่องมือสื่อสารของเหยื่อได้ AI จะช่วยให้นักต้มตุ๋นพวกนี้มีเครื่องมือทำงานในการต้มตุ๋นเหยื่อเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมุกใหม่ ๆ นวัตกรรมใหม่มาใช้ อยู่เสมอ จับไม่ได้ ไล่ไม่ทัน ยิ่งยากขึ้นเรื่อย ๆ เทคโนโลยี AI ล้ำยุคสมัยนี้ สามารถใช้เข้าถึงข้อมูลส่วนตัวของทุกคนในระบบออนไลน์ จุดอ่อนของความเป็นมนุษย์ในทุกด้านจะถูกนำมาใช้ในการเข้าถึง เพื่อสร้างความวางใจ ทั้งในเรื่องความโลภ ความโกรธ ความหลง เวลาสามารถใช้ AI มาปลอมเสียงของบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างเหมือนจริง กันแล้ว การปราบปรามอุตสาหกรรมต้มตุ๋นเป็นเรื่องยากลำบาก กว่าปราบยาเสพติดมาก แทบจะเป็นคนละเรื่องกันเลยทีเดียว ทั้งในด้านการเลือกวิธีการออกกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับ

โรคถูกต้มตุ๋นนี้ไม่มีทางบำบัดรักษา เยียวยา เหมือนการบำบัดยาเสพติด การให้การศึกษาแก่ประชาชนให้รู้เท่าทัน ปกป้องตนเองจากการตกเป็นเหยื่ออาจช่วยได้ ในสังคมโปรมีการติดคำเตือนเรื่องนี้ในระบบขนส่งโดยสารสาธารณะ และระหว่างการสื่อสารติดต่อกันทางออนไลน์ แต่จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการตรวจตราควบคุมพร้อมกันไปด้วย

บทความนี้เสนอแนะว่า ในการต่อสู้กับบรรษัทต้มตุ๋น อาชญากรข้ามชาติเหล่านี้ ทางเราจะต้องจัดให้มีเครือข่ายของตนเอง จะต้องทำงานร่วมกับธนาคาร การแลกเปลี่ยนเงิน Crypto ผู้ให้บริการระบบออนไลน์ บริษัทโทรคมนาคม Social Media Platforms รวมทั้งบริษัทอีคอมเมิร์ซต่าง ๆ ประเทศสิงคโปร์เวลานี้สามารถจัดตั้งศูนย์ประสานกลาง Nerve Center ที่ทำให้ตำรวจ ธนาคาร และบริษัทอีคอมเมิร์ซสามารถติดตาม ระบุการจ่ายเงินในทันทีที่พวกนักต้มตุ๋นเคลื่อนย้ายเงินข้ามบัญชีทุกประเทศยังจำเป็นต้องมองข้ามเขตแดนของตน ในขณะที่บรรดาอาชญากรทำการเคลื่อนย้ายข้ามเขตอำนาจยุติธรรมของแต่ละประเทศ จนกลไกการบังคับการใช้กฎหมายตามไม่ทัน นายใหญ่หลายคนของอุตสาหกรรมต้มตุ๋น เป็นชาวจีนสีเทาจากแผ่นดินใหญ่ ซึ่งในแต่ละปี พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ทำการปราบปรามจับกุมมาดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก ไม่มีประเทศไหนในโลกนี้ มีความรู้ความเข้าใจในความลึกซึ้ง ซับซ้อน ใหญ่โตของปัญหาได้ดีกว่าจีน ในยามที่ความขัดแย้งระหว่างจีนกับสหรัฐมีอยู่มากมายหลายเรื่อง ขณะนี้ ปัญหาการต้มตุ๋นเป็นเรื่องหนึ่งที่สองมหาอำนาจนี้ ควรจะหาทางร่วมมือกันในการแก้ปัญหาทั้งนี้ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

อ่านบทความนี้แล้ว สำหรับผมคิดว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่และใหญ่โตมหิมาระดับโลก ไม่แพ้เรื่องใหญ่อื่น ๆ มันเปรียบเสมือนสงครามใหม่ ข้าศึกคนใหม่ ที่มนุษยชาติไม่เคยเผชิญกันมาก่อน ต้องหาทางเรียนรู้การแก้ปัญหาาร่วมกัน มันเป็นวิกฤตที่เกิดจากกิเลสตัณหาของมนุษย์ ที่ต้องแก้ด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง ให้เกิดความพอเพียง มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน ตามแนวทางที่พ่อหลวงของเราทรงชี้แนะแนวทางอยู่รอดกันไว้แล้ว วิกฤตโลกปัจจุบัน มิใช่วิกฤตเศรษฐกิจ การเงิน การเมือง สิ่งแวดล้อมที่ตั้งหน้าตั้งตาแก้กันยกออกเป็นเรื่อง ๆ ซึ่งไม่ได้ผล เพราะมันเป็นวิกฤตมนุษย์ที่เห็นชัดเจนขึ้นทุกวันว่า ต้องร่วมกันแก้กันอย่างจริงจัง ยึดคนหรือประชาชนเป็นศูนย์กลาง พูดยกให้เป็นนามธรรมปฏิบัติยากยิ่ง แต่ถ้าไม่เห็นทุกข์กัน คงไม่เห็นธรรมแน่นอน

เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมสมอง

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยกองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม ร่วมกับมูลนิธิพัฒนาไท (มพท.) ได้จัดเวที “เชื่อมเครือข่าย ร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาอุตสาหกรรมสมอง กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑” เพื่อเสริมสร้างการรวมกลุ่มและเชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานของอุตสาหกรรม ในระดับพื้นที่ ให้เป็นพลังสำคัญในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด โดยเปิดเวทีให้อุตสาหกรรม จากกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ (จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) ได้ร่วมแลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็น เพื่อค้นหาประเด็นการขับเคลื่อนงานในพื้นที่ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๔ ณ โรงแรมเพลิกซ์ ริเวอร์แคว รีสอร์ท อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ประมาณ ๖๐ คน

รูปแบบการประชุมฯ ใช้เวลา ๑ วัน ช่วงเช้า นางสาววรรณ พลิตามิน รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการมูลนิธิพัฒนาไท นำเสนอประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด จากข้อมูล เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค แผนพัฒนาของกลุ่มจังหวัด โครงสร้างประชากร ดัชนีความก้าวหน้าของคน (HAI) พร้อมทั้งปัญหา/ความท้าทาย และการขับเคลื่อนงานของอุตสาหกรรม ต่อจากนั้น

เป็นกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ เพื่อเรียนรู้ศักยภาพและต้นทุนของอุตสาหกรรม รวมทั้งหาจุดร่วมในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน **ช่วงบ่าย** เป็นการระดมความคิดเห็นกลุ่มย่อย ถึงประเด็นและแนวทางการขับเคลื่อนงานระดับกลุ่มจังหวัด โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำถามสำคัญผ่านเครื่องมือ 5W1H (What Who Where When Why และ How) และนำเสนอผลการระดมความคิดเห็นต่อที่ประชุม

ภาพรวมการพัฒนา

เป้าหมายการพัฒนาในระดับภาค และกลุ่มจังหวัด

ทิศทางในการพัฒนาภาคกลาง พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
มุ่งสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืนบนศักยภาพของพื้นที่ โดยภาคกลางเป็นฐานเศรษฐกิจหลักด้านแรก ที่รองรับและกระจายความเจริญเติบโตของประเทศไทยจากเมืองหลวง ที่เป็นศูนย์กลางการบริหารราชการแผ่นดิน และศูนย์กลางการค้า การเงิน และการลงทุนของประเทศ

- แนวทางการพัฒนา**
- ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าเพิ่มสูงได้มาตรฐานระดับสากล ตลอดจนใช้ทุนค่าด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม คลังข้อมูล เกษตรและงานวิจัยจากมหาวิทยาลัย และภาคีต่างๆ
 - ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวสำคัญและแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้เป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพ เพื่อรองรับกระแสการท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์และจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นมาจัดแพคเกจทัวร์และสร้างคุณค่าให้แก่วัฒนธรรมท้องถิ่น
 - พัฒนาระบบบริการส่งเสริมสุขภาพและการให้บริการทางการแพทย์ที่มีศักยภาพ ในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้ได้มาตรฐานในระดับสากล โดยส่งเสริมการลงทุน และยกระดับศักยภาพและการให้บริการทางการแพทย์ครบวงจร และมาตรฐานคุณภาพของพื้นที่
 - พัฒนาเมือง เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและเมืองชายแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคกลาง - ตะวันตกให้เป็นศูนย์กลางการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจของภาคกลาง โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมควบคู่กัน ในกรอบภาคและขนส่งสินค้า เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต
 - พัฒนาและยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอุตสาหกรรมและภาคในภาคของภาคกลาง ให้สามารถปรับตัวสู่การเป็นห่วงโซ่มูลค่าสูงของห่วงโซ่มูลค่าทางการค้า ที่เชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าระดับโลก
 - ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ด้วยการใช้ทรัพยากร และการจัดการของเหลือจากภาคการผลิตและการบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการบ้านเรือนอย่างมีประสิทธิภาพ

เป็น “ฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรมูลค่าสูง การท่องเที่ยวคุณภาพสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้า และการค้าชายแดน บนฐาน BCG”

เป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคกลาง มุ่งสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าและบริการมูลค่าสูง” ที่เติบโตอย่างยั่งยืนบนศักยภาพของพื้นที่ และเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด ที่มุ่งสู่การเป็น “ฐานการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย เกษตรมูลค่าสูง การท่องเที่ยวคุณภาพสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจการค้าและการค้าชายแดน บนฐาน BCG” โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาสินค้าเกษตรมูลค่าสูง การพัฒนาการท่องเที่ยวสร้างสรรค์

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการค้าทั้งในและต่างประเทศ **สถานการณ์การพัฒนาที่สำคัญ** ได้แก่ การเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ โดยมีสัดส่วนประชากรสูงอายุ ร้อยละ ๒๒.๗๐ ของประชากรทั้งหมด ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรี มีสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมาคือ ราชบุรี และกาญจนบุรี ขณะที่**ด้านการพัฒนาคน** พบว่า ค่า HAI ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยด้านชีวิตการงานมีความก้าวหน้ามากที่สุด ขณะที่ด้านการศึกษามีความก้าวหน้าน้อยที่สุด นอกจากนี้ กลุ่มจังหวัดนี้ยังมี**ปัญหาและความท้าทายสำคัญ** ได้แก่ ปัญหาความยากจน และหนี้สินที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการสมวัยอยู่ในอันดับเกือบสุดท้ายของประเทศ ผู้ประกอบการและแรงงานส่วนใหญ่ยังขาดทักษะรองรับอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตลอดจนปัญหามลพิษ อุทกภัย และภัยแล้งซ้ำซาก ที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจในพื้นที่

สถานการณ์และการขับเคลื่อนงานของอุตสาหกรรม

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ มีอุตสาหกรรมที่ติดตามได้ จำนวน ๑๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๔ ของอุตสาหกรรม ภาคกลางทั้งหมด ซึ่งอยู่ในจังหวัดกาญจนบุรีมากที่สุด จำนวน ๔๖ คน หรือคิดเป็นร้อยละ ๔๐.๓๕ โดยอยู่ในกลุ่มอายุมากกว่า ๗๕ ปีมากที่สุด จำนวน ๓๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๕ และมีความเชี่ยวชาญ

ในสาขาสังคม ชุมชน แรงงาน มากที่สุด รองลงมาเป็นสาขาศิลปวัฒนธรรมและศาสนา และสาขาการศึกษา ทั้งนี้ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้ การทำเกษตรอินทรีย์ การให้ความรู้เรื่องการแปรรูปและพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร ครุอาสา ด้านภาษาอังกฤษ กฎหมาย และงานช่างเทคนิค การเป็น อสม./จิตอาสาในสถานพยาบาล เพื่อให้คำแนะนำและดูแลแก่ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยติดบ้าน และติดเตียงในพื้นที่

ผลการระดมความเห็น แบ่งเป็น ๒ กลุ่มย่อย ดังนี้ (๑) **การสร้างความตระหนักรู้สู่สังคมคาร์บอนต่ำ และเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีชุมชนเป็นฐาน** ให้วุฒิสภาฯ ที่มีการดำเนินงานอยู่แล้วใน ๓ จังหวัด ถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์สู่ชุมชน อาทิ การจัดการความเสี่ยงภัยพิบัติโดยชุมชนเป็นฐาน (Community-Based Disaster Risk Management: CBDRM) การใช้เครื่องมือ/ระบบแจ้งเตือนภัยพิบัติ การทำนาคาร์บอนต่ำ การจัดการขยะ และการทำธนาคารน้ำใต้ดิน ผ่านพื้นที่/ศูนย์เรียนรู้ของวุฒิสภาฯ และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ ได้แก่ ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติบำบัดท่ามะขาม กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแนวร่วมปฎิวัติขยะสุพรรณบุรี และเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านด้านการทำธนาคารน้ำใต้ดิน และการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควบคู่กับการรณรงค์ให้มีการปฏิบัติจริงในทุกระดับ มีการจัดตั้งคณะทำงาน และแกนนำระดับจังหวัด เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน และ (๒) **การส่งเสริมการพัฒนาองค์ความรู้ในการรับมือและแก้ไขปัญหา PM2.5 ให้แก่ประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง** ด้วยการสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาและถ่ายทอดหลักสูตรท้องถิ่น เพื่อสร้างความเข้าใจและความตระหนักรู้ในการแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบจาก PM2.5 ที่นำไปสู่การปรับพฤติกรรมของคนในชุมชน อาทิ สาเหตุ/ที่มา และสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่ ผลกระทบด้านสุขภาพ ตลอดจนวิธีการทำการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การไถกลบวัสดุทางการเกษตรแทนการเผา เป็นต้น โดยดำเนินงานผ่านศูนย์การเรียนรู้ของวุฒิสภาฯ และเครือข่ายในแต่ละจังหวัด ได้แก่ ศูนย์การเรียนรู้สวนป่าสมุนไพร “สถิติ ใจมีสุข” และศูนย์การเรียนรู้วิถีธรรม วิถีไทย “บ้านแม่คุณ” จังหวัดกาญจนบุรี ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

ต้นแบบวุฒิสภาฯ จังหวัดราชบุรี และศูนย์การเรียนรู้เกษตรคาร์บอนต่ำ จังหวัดสุพรรณบุรี รวมถึงในเวทีชุมชนต่าง ๆ ที่วุฒิสภาฯ เข้าไปมีส่วนร่วมในพื้นที่ เช่น เวทีสมัชชาสิ่งแวดล้อม และการประชุมหมอดินอาสา เป็นต้น

ทั้งนี้ กรรมการ มพท. ให้ข้อเสนอแนะต่อประเด็นการขับเคลื่อนงานของวุฒิสภาฯ ว่า ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นร่วมกันในหลายพื้นที่ อาทิ ปัญหาฝุ่น PM2.5 จากการทำการเกษตร รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำผ่านการทำธนาคารน้ำใต้ดิน ควรถอดบทเรียน และขยายผลแนวทางการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาเป็นต้นแบบ (Model) ให้พื้นที่อื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการพิจารณาช่องว่างการดำเนินงานของภาครัฐเพื่อกำหนดบทบาทของวุฒิสภาฯ ในการหนุนเสริมเติมเต็มช่องว่างดังกล่าวอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ควรเพิ่มจำนวนวุฒิสภาฯ โดยเฉพาะกลุ่มอายุต่ำกว่า ๖๐ ปี จากภาคประชาสังคม/ชุมชน เพื่อส่งต่อองค์ความรู้และประสบการณ์สู่คนรุ่นใหม่ ซึ่งจะช่วยเสริมพลังการขับเคลื่อนงานให้ปรับตัวได้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง และนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว

สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป สดช. และ มพท. จะดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครอบคลุมทุกกลุ่มจังหวัดทั่วประเทศ พร้อมทั้งสังเคราะห์ประเด็นขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ของวุฒิสภาฯ เพื่อนำมาใช้สนับสนุนการดำเนินงาน และประกอบการจัดทำยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานของวุฒิสภาฯ ต่อไป

จุดเปลี่ยนพลังงานโลก:

เมื่อพลังงานสะอาด ไม่ได้แค่ “รักษ์โลก” แต่เป็น “ทางรอด” Moving Beyond “Green” to “Global Survival”

ในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา “พลังงานสะอาด” หรือ “พลังงานสีเขียว” มักถูกมองว่าเป็นเพียงทางเลือก หรือเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) หลายคนจึงมองว่าเป็นเรื่องของภาพลักษณ์ มากกว่าจะเป็นเรื่องจำเป็นต่อการใช้ชีวิตประจำวันหรือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพราะโลกยังคงพึ่งพาน้ำมันและถ่านหินเป็นพลังงานหลักเหมือนเดิม แต่วันนี้ โลกต้องเผชิญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ ซึ่งไม่ได้เป็นแค่เรื่อง “โลกร้อน” แต่กำลังรุนแรงขึ้นจนกลายเป็น “โลกเดือด” (Global Boiling) ที่ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลก สงครามและความขัดแย้งที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะในตะวันออกกลาง ทำให้ทั่วโลกได้เห็น “พลังงาน” ไม่ใช่แค่เรื่องเศรษฐกิจ แต่เป็นเรื่อง “ความมั่นคงของประเทศ” ด้วย เพราะเมื่อใดก็ตามที่คลังเก็บน้ำมันหรือก๊าซธรรมชาติลดลง ประเทศที่ต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจะได้รับผลกระทบทันที ทั้งค่าไฟฟ้าที่สูงขึ้น ราคาน้ำมันที่แพงขึ้น และค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นตามมา สถานการณ์เหล่านี้เป็นสัญญาณว่า โลกกำลังเข้าสู่จุดเปลี่ยนสำคัญ และยุคของพลังงานฟอสซิล*

อาจกำลังใกล้ถึงทางตัน ดังนั้น “พลังงานสะอาด” จึงไม่ใช่เพียงกระแสรักโลกอีกต่อไป แต่กำลังกลายเป็น “ยุทธศาสตร์เพื่อความอยู่รอด” ของทุกประเทศ ในการสร้างความมั่นคงทั้งทางพลังงาน เศรษฐกิจ และอนาคตของมนุษยชาติ

วิกฤตพลังงานของประเทศไทย

ประเทศไทยพึ่งพาการนำเข้าพลังงานฟอสซิลจากต่างประเทศในสัดส่วนที่สูงมาก โดยเฉพาะใน ๒ ภาคส่วนหลัก คือ ภาคการผลิตไฟฟ้า จากการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลักสูงถึงเกือบร้อยละ ๖๐ ซึ่งส่วนหนึ่งต้องนำเข้าในรูปแบบก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) เมื่อราคาก๊าซในตลาดโลกผันผวนและพุ่งสูงขึ้น ต้นทุนดังกล่าวจะถูกส่งผ่านไปยังภาคประชาชนและภาคธุรกิจโดยตรงในรูปแบบของ “ค่าไฟฟ้า” หรือค่า Ft และภาคการขนส่งและโลจิสติกส์ ซึ่งไทยต้องนำเข้าน้ำมันดิบสูงถึงกว่าร้อยละ ๙๐ ของปริมาณการใช้ทั้งหมด และกว่าร้อยละ ๕๕ นำเข้าจากตะวันออกกลาง ซึ่งวิกฤตราคา

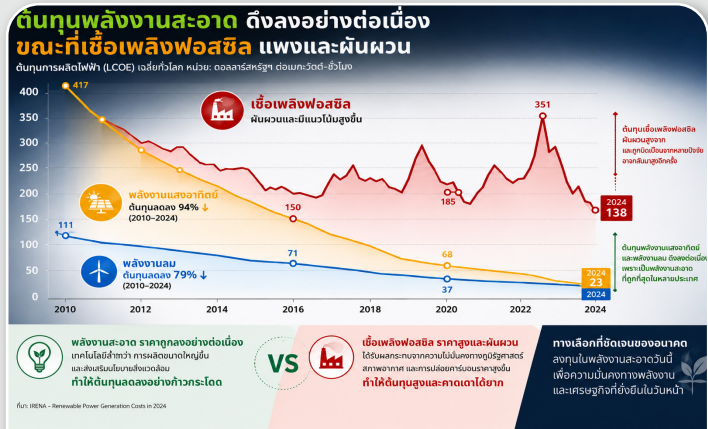

* พลังงานฟอสซิล เป็นแหล่งพลังงานหลักของโลก แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ ถ่านหิน น้ำมันดิบ และก๊าซธรรมชาติ

น้ำมันโลกได้ส่งผลกระทบเป็นลูกโซ่ ทำให้ต้นทุนการขนส่งสินค้าสูงขึ้น ส่งผลต่อเนื่องให้ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค และค่าครองชีพของประชาชนปรับตัวสูงขึ้นตามไปด้วย สถานการณ์เช่นนี้ สะท้อนว่าประเทศไทยมีความเปราะบางต่อราคาพลังงานโลกอย่างชัดเจน ซึ่งการเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันจากผลกระทบของสงครามตะวันออกกลาง ทำให้ดัชนีราคาผู้บริโภคในเดือนเมษายน ปี ๒๕๖๔ สูงสุดนับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ปี ๒๕๖๖ อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคในการบรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งหากประเทศไทยยังคงใช้พลังงานฟอสซิลเป็นหลัก อาจส่งผลให้เกิดการสูญเสียมูลค่าทางเศรษฐกิจ โดยธนาคารโลกระบุว่า หากประเทศไทยไม่มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาจส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของไทยได้รับการเติบโตของ GDP เฉลี่ยต่อปีลดลงประมาณร้อยละ ๐.๕ ขณะเดียวกัน หากไทยยังคงพึ่งพาพลังงานจากการนำเข้าสูง ท่ามกลางความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์โลกที่มีความเข้มข้น อาจทำให้ราคาพลังงานในประเทศผันผวนสูง และเกิดเป็นความเสี่ยงต่อภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ซึ่งกระทบต่อขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกอีกด้วย

การดำเนินการรับมือกับวิกฤตพลังงานของประเทศไทย

เพื่อตอบสนองต่อวิกฤตการณ์ดังกล่าว ภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศไทยได้เริ่มขับเคลื่อนมาตรการรับมืออย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การปรับปรุงนโยบายพลังงานแห่งชาติ โดยมีการจัดทำวางแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP 2024) ซึ่งกำหนดเป้าหมายเชิงรุกในการเพิ่มสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนให้มากกว่าร้อยละ ๕๑ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ เพื่อลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติและน้ำมันจากต่างประเทศ การส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า (EV) โดยภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกันผลักดันการเปลี่ยนผ่านในภาคการขนส่ง ส่งเสริมให้ประชาชนหันมาใช้รถยนต์ไฟฟ้าเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านน้ำมัน รวมถึงเริ่มมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับระบบขนส่งสาธารณะและระบบขนส่งสินค้าด้วยไฟฟ้า (Green Logistics) และการประยุกต์ใช้นวัตกรรมพลังงาน โดยเริ่มมีการนำระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) และการพัฒนาระบบบริหารจัดการพลังงานอัจฉริยะภายในบ้าน (HEMS) มาใช้ รวมถึงเปิดโอกาสให้เกิดการซื้อขายไฟฟ้าแบบ Peer-to-Peer (P2P) ผ่านเทคโนโลยีบล็อกเชน เพื่อให้ภาคครัวเรือนและอุตสาหกรรมบริหารจัดการพลังงานได้เอง นอกจากนี้ ปัจจุบันยังมีการส่งเสริมให้ครัวเรือนติดตั้ง Solar Cell (โซลาร์เซลล์) โดยสามารถลดหย่อนภาษีสูงสุด ได้ถึง ๒๐๐,๐๐๐ บาท ควบคู่ไปกับสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ

ที่มา: ข้อมูลอ้างอิง จากรายงาน IRENA 2025 ผู้เขียนประมวลภาพด้วย NotebookLM

พลังงานสะอาด : การรุดทั้งเศรษฐกิจและสร้างคุณภาพชีวิตที่มีคุณภาพ

การจะบรรลุความมั่นคงทางพลังงานอย่างยั่งยืน ประเทศไทยจำเป็นต้องยกระดับและเร่งรัดการดำเนินงาน อาทิ การเร่งกระจายการลงทุนในพลังงานหมุนเวียนในประเทศ รัฐบาลควรสนับสนุนการลงทุนในพลังงานแสงอาทิตย์และพลังงานลมอย่างเต็มกำลัง เนื่องจากปัจจุบันต้นทุนเทคโนโลยีเหล่านี้ ลดลงอย่างต่อเนื่องจนสามารถแข่งขันกับฟอสซิลได้ เพื่อสร้าง “อัตราก้าวหน้าพลังงาน” ที่ไทยสามารถผลิตและควบคุมราคาได้เอง โดยใช้มาตรการส่งเสริมในด้านต่าง ๆ การปฏิรูปภาคโลจิสติกส์สู่ Green Logistics เต็มรูปแบบ ต้องเร่งเปลี่ยนผ่านรถโดยสารสาธารณะ รถบรรทุก และระบบขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ไปสู่การใช้พลังงานไฟฟ้า ซึ่งนอกจากจะช่วยลดการนำเข้าน้ำมันดิบราคาแพงแล้ว ยังเป็นแนวทางสำคัญในการลดมลพิษทางอากาศและแก้ปัญหาฝุ่น PM2.5 ได้อย่างยั่งยืน ท้ายที่สุดการก้าวเข้าสู่ยุคพลังงานสะอาดไม่ใช่เรื่องไกลตัวอีกต่อไป แต่เป็นภารกิจเร่งด่วนที่ต้องเกิดขึ้นทันที ในวันนี้ แนวคิดเดิมที่มองว่าการรักษาค่าเงินเป็นเรื่องที่ต้องจ่ายแพงได้ถูกกลืนด้วยความจริงชุดใหม่ที่ว่า “การไม่ทำอะไรเลยต่างหากที่มีราคาแพงที่สุด” ซึ่งก็คือสิ่งที่เราต้องเริ่มต้นลงมือทำทันทีในวันนี้ ไม่เพียงแค่นี้เพื่อรักษาสีเขียวแลกแลกเท่านั้น แต่ยังเป็นการวางรากฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง ลดภาระค่าครองชีพและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยในระยะยาว

แหล่งข้อมูลอ้างอิง (References)

- International Energy Agency (IEA). (2026). *Global Energy Review 2026*. IEA, Paris.
- International Renewable Energy Agency (IRENA). (2025/2026). *Renewable Power Generation Costs*. IRENA, Abu Dhabi.
- World Bank. (2025). *Thailand Country Climate and Development Report*.
- กระทรวงพลังงาน ประเทศไทย. (๒๐๒๔/๒๐๒๕). *วางแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๘๐ (PDP 2024)*. สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.).
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.). (๒๐๒๕). *รายงานสถิติการใช้ไฟฟ้าสูงสุด (Power Peak) ของประเทศไทย*.
- Thailand Country Climate and Development Report ของธนาคารโลก

“ไบโอดีเซล” น้ำมันพืชเก่าจากครัวเรือน สู่พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ไบโอดีเซล (Biodiesel) เป็นเชื้อเพลิงทางเลือกที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติ อาทิ น้ำมันจากพืช ไบโอมัสต์ ผ่านกระบวนการทางเคมีเพื่อปรับปรุงคุณสมบัติให้เหมาะสมสำหรับการใช้งานแทนน้ำมันดีเซลแบบดั้งเดิม ด้วยคุณสมบัติการเผาไหม้ที่ใกล้เคียงกับน้ำมันดีเซล ไบโอดีเซลจึงเป็นทางเลือกที่ช่วยลดการพึ่งพาเชื้อเพลิงฟอสซิล ที่สำคัญยังเหมาะสำหรับสถานการณ์ปัจจุบันที่ราคาน้ำมันปิโตรเลียมมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง คุณสมบัติสำคัญของไบโอดีเซลคือ สามารถย่อยสลายได้เองจากกระบวนการชีวภาพตามธรรมชาติ จึงเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ ลดการเกิดควันดำ และลดมลพิษทางอากาศ รวมถึงลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดภาวะโลกร้อนและส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

ไบโอดีเซลเกิดขึ้นจากแนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อกว่า ๒๐ ปีมาแล้ว ที่ทรงเล็งเห็นว่าประเทศไทยจะประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำมันในอนาคต จึงได้ทรงดำริให้โครงการส่วนพระองค์สวนจิตรลดา ร่วมดำเนินการวิจัยกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยทรงมีพระราชดำริให้นำพืชผลทางการเกษตรมาเป็นวัตถุดิบสำหรับผลิตเป็นพลังงานทดแทน เพื่อให้คนไทยพึ่งตัวเองได้ในด้านพลังงาน รวมทั้งรองรับปัญหาราคาพืชผลการเกษตรตกต่ำที่อาจเกิดขึ้นด้วย

จุดเริ่มต้นในการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ฯ

ดร.มโนชญ์ เทศอินทร์ วุฒิสภา จังหวัดพะเยา ได้ลาออกจากงานประจำ ในองค์กรรัฐวิสาหกิจเมื่อปี ๒๕๓๙ กลับมาประกอบอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ดินของครอบครัว ที่จังหวัดพิจิตร ต่อมาในช่วงปี ๒๕๔๑ - ๒๕๔๕ ได้มีโอกาสเข้าร่วมโครงการวางแผนชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่จัดโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมวิเทศสหการ (ปัจจุบันคือ กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ -TICA) และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) และได้เรียนรู้การทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน ดร.มโนชญ์ฯ จึงนำความรู้ที่ได้รับมาลงมือปฏิบัติ โดยซื้อที่ดิน

จำนวน ๔๐ ไร่ ที่จังหวัดพะเยา เพื่อทำการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แบ่งพื้นที่ออกเป็น ๒๘ ไร่ เพื่อทำวนเกษตร (ปลูกต้นไม้/ต้นไม้พื้นเมือง/ต้นไม้ป่า/พืชผักและผลไม้) และอีก ๑๒ ไร่ สำหรับจัดตั้งศูนย์เรียนรู้/ศูนย์ต้นแบบการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการพึ่งพาตนเองและการพัฒนาชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นที่อยู่อาศัย ซึ่งมีการเรียนรู้สั่งสมประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งในปี ๒๕๕๐ จึงได้จัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้เพื่อชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดพะเยา” ขึ้น ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากภาคีเครือข่าย อาทิ สำนักงานเกษตรจังหวัดพะเยา และกรมการพัฒนาชุมชน เพื่อพัฒนาเป็นพื้นที่ต้นแบบในการถ่ายทอดความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการพัฒนาชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเฉพาะฐานการเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน มุ่งเน้นการสร้างความรู้ผ่านกิจกรรมการผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชเก่าในครัวเรือน และกิจกรรมการผลิตแก๊สจากการเผาไหม้ถ่านไบโอชาร์ เพื่อนำทรัพยากรต้นทุนเหลือทิ้งของครัวเรือนมาต่อยอดหมุนเวียน และนำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์ สามารถสร้างความมั่นคงด้านพลังงานให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

จากน้ำมันพืชเก่าในครัวเรือน สู่พลังงานทดแทน

ดร.มโนชญ์ฯ ได้ใช้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการ โดยจัดทำบัญชีครัวเรือน และพบว่า ค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเชื้อเพลิงที่ใช้ในครอบครัวค่อนข้างสูงในแต่ละเดือน อาทิ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้กับยานพาหนะ และเครื่องจักรทางการเกษตรต่าง ๆ จึงเกิดแนวคิดทำพลังงานทดแทนขึ้นเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ โดยริเริ่มทำน้ำมันไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชเก่าในครัวเรือน ซึ่งน้ำมันพืชที่เหลือจากการทำกับข้าว หากทิ้งลงท่อระบายน้ำ จะก่อเป็นมลพิษทางน้ำ ขณะที่การเก็บกลับมาใช้ซ้ำ

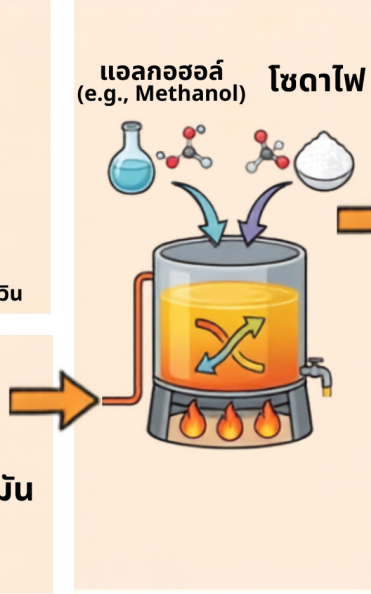

กระบวนการผลิตไบโอดีเซลและพลังงานความร้อนจากน้ำมันพืชใช้แล้ว

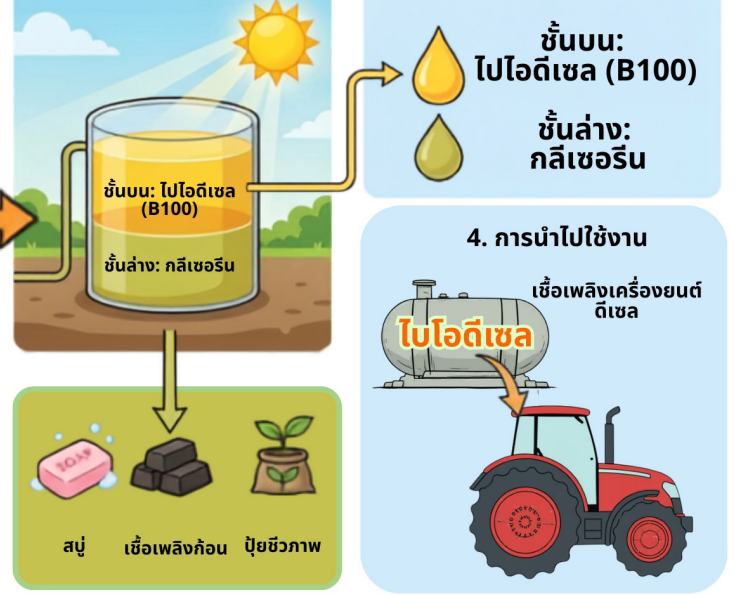
1. การเตรียมวัตถุดิบและให้ความร้อน

2. การทำปฏิกิริยาทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน

3. การแยกชั้น (ตากแดด 1 สัปดาห์)

4. การนำไปใช้งาน

ก็เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ดังนั้น การรวบรวมน้ำมันใช้แล้วมาผ่านกระบวนการทางเคมีเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงจึงเป็นทางออกหนึ่ง นอกจากจะลดปริมาณของเสีย ลดมลพิษแล้ว ยังผลิตไบโอดีเซลไว้ใช้ในครัวเรือนได้อีก

กระบวนการผลิตไบโอดีเซล เป็นการนำน้ำมันพืชที่ผ่านการใช้งานแล้ว เช่น น้ำมันปาล์ม น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันมะพร้าว น้ำมันทานตะวัน เป็นต้น มาให้ความร้อนประมาณ ๕๕-๖๕ องศาเซลเซียส แล้วผสมกับแอลกอฮอล์และโซดาไฟเพื่อทำปฏิกิริยาทางเคมี หรือเรียกว่า ทรานส์เอสเทอร์ฟิเคชัน (Transesterification) จากนั้นนำไปตากแดดประมาณ ๑ สัปดาห์ เพื่อพักไว้ให้แยกชั้น โดยชั้นบนเป็นของเหลวใสคือ ไบโอดีเซล ใช้เป็นเชื้อเพลิง ส่วนชั้นล่างคือ กลีเซอรินที่นำไปแปรรูปเป็นสบู่ เชื้อเพลิงก้อน หรือปุ๋ยชีวภาพได้ นอกจากนี้ ดร.มนิชญ์ ยังผลิตแก๊สจากการเผาไหม้ถ่านไบโอชาร์ (Syngas) เพื่อนำแก๊สร้อนมาใช้เป็นพลังงานความร้อนสำหรับหุงต้มในครัวเรือนได้อีกด้วย

การถ่ายทอดความรู้พลังงานอย่างยั่งยืนสู่ชุมชน

ดร.มนิชญ์ ในฐานะประธานศูนย์เรียนรู้เพื่อชีวิตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัดพะเยา ทำหน้าที่เป็นวิทยากรหลักประจำศูนย์เรียนรู้ฯ เพื่อถ่ายทอดความรู้การทำพลังงานทดแทน อาทิ การผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชเก่า และการผลิตแก๊สจากการเผาไหม้ถ่านไบโอชาร์ ให้กับหน่วยงาน ชุมชน และผู้สนใจทั่วไป โดยมุ่งเน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงผ่านฐานการเรียนรู้ด้านพลังงานทดแทน เพื่อให้ผู้เรียนรู้สามารถนำไปปรับใช้ได้จริง ทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเชื้อเพลิงของครัวเรือน นอกจากนี้ยังจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนเกษตรเพื่อชีวิตพะเยา สำหรับเป็นแหล่งรับซื้อน้ำมันพืชเก่าจากชุมชนและรวบรวมผลิตเป็นไบโอดีเซล และนำมาจำหน่ายที่วิสาหกิจชุมชนฯ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชน อีกทั้ง เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับของเหลือใช้ในครัวเรือน และสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความมั่นคงทางพลังงานอย่างยั่งยืน

กล่าวได้ว่า การผลิตไบโอดีเซลจากน้ำมันพืชเก่าในครัวเรือนเพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน นอกจากเป็นการช่วยบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำมัน ช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเชื้อเพลิงของชุมชน ยังช่วยลดความเสี่ยงด้านสุขภาพจากการใช้น้ำมันทอดซ้ำ ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภค อีกทั้ง ยังเป็นพลังงานทางเลือกที่สะอาดและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพราะช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นำไปสู่การสร้างความมั่นคงทางพลังงานของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

“หลักสำคัญในการสร้างต้นทุนชีวิตที่ดีและมั่นคง ต้องพัฒนาคนให้รู้เท่าทันตนเอง และรู้เท่าทันโลกภายนอกด้วยการพัฒนาความรู้อย่างสม่ำเสมอ มีหลักคิดอย่างมีเหตุผล มีความพอเพียงไม่ประมาท ทั้งการใช้ชีวิต และการทำงาน จะช่วยลดความเสี่ยงหรือผลกระทบให้ลดลง และเกิดการพัฒนาคูณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน”

ดร.มนิชญ์ เทศอินทร์ วุฒิสภา จังหวัดพะเยา

“วิสาหกิจชุมชนแนวร่วมปฎิวัติขยะสุพรรณบุรี” เปลี่ยนขยะพลาสติกเป็นพลังงานเชื้อเพลิง ทางเลือกใหม่เพื่อชุมชนยั่งยืน

ปริมาณขยะพลาสติกที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชากรโลก เนื่องในวันสิ่งแวดล้อมโลก (World Environment Day) ปี ๒๐๒๕ โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (UN Environment Programme: UNEP) ได้กำหนดให้ **“การหยุดมลพิษจากพลาสติก (Beat Plastic Pollution)”** เป็นวาระสำคัญในการพัฒนา เพื่อบั่นแหย่ให้ทุกภาคส่วนต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหามลพิษจากพลาสติกอย่างจริงจัง ปัจจุบันทั่วโลกมีขยะพลาสติกมากกว่า ๔๐๐ ล้านตันต่อปี โดยมากกว่าครึ่งเป็นพลาสติกที่ใช้ครั้งเดียว และถูกนำไปรีไซเคิลเพียงร้อยละ ๑๐ เท่านั้น ขณะที่ประเทศไทยมีปริมาณขยะพลาสติกกว่า ๒.๘๘ ล้านตันต่อปี แต่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้เพียงร้อยละ ๒๕

ท่ามกลางสถานการณ์ดังกล่าว **นางสาวพริดา ปฏิทัศน์ วุฒิสถา** **จังหวัดสุพรรณบุรี** และประธานวิสาหกิจชุมชนแนวร่วมปฎิวัติขยะสุพรรณบุรี ได้ตระหนักและห่วงใยต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม จึงเริ่มต้นขับเคลื่อนการ “แปรรูปขยะพลาสติกเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง” เพื่อสร้างรายได้ควบคู่กับการส่งเสริมให้ชุมชนบริหารจัดการขยะเพื่อลดมลพิษ และพึ่งพาตนเองด้านพลังงานได้มากขึ้น นำไปสู่การเป็นต้นแบบการจัดการขยะโดยชุมชน ที่สามารถต่อยอดและขยายผลในระดับประเทศอย่างยั่งยืน

จุดเริ่มต้นและเส้นทางปฎิวัติ: จากขยะพลาสติกไร้ค่าสู่พลังงานทางเลือกเพื่อชุมชน

หลังเกษียณจากการทำงานในบริษัทเอกชน เมื่อปี ๒๕๕๙ คุณพริดาฯ ได้กลับมาที่จังหวัดสุพรรณบุรีบ้านเกิด และเริ่มต้นทำเกษตรอินทรีย์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเศษอาหารที่เหลือจากการบริโภคมาทำเป็นปุ๋ยและน้ำหมักจุลินทรีย์ เพื่อใช้ในการดูแลพืชและบำบัดน้ำเสีย นับเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญที่ทำให้มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของ “ขยะ/ของเหลือทิ้ง” ในชุมชน ก่อนจะเดินทางไปศึกษาดูงาน “โครงการการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงจากพลาสติก ด้วยกระบวนการไพโรไลซิส (Pyrolysis)” ของ ศ.ดร.ธราพงษ์ วิทิตสานต์ ณ ศูนย์เชื้อเพลิงและพลังงานชีวมวล คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดสระบุรี เพื่อนำมาประยุกต์ในการ

จัดการขยะและเปลี่ยนให้เป็นพลังงานทางเลือก ต่อมาในปี ๒๕๖๒ ได้พัฒนา **“ต้นแบบ (Model) การจัดการขยะแบบครบวงจร”** ที่เชื่อมโยงแนวคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงานเข้าไว้ด้วยกัน โดยมุ่งให้คนในชุมชนและสังคมเห็นถึงความสำคัญของการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง โดยเฉพาะขยะพลาสติก ควบคู่กับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ (Recycle) เพื่อผลิตพลังงานทดแทน ที่ไม่เพียงช่วยลดขยะตกค้างและค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะของชุมชน แต่ยังช่วยลดต้นทุนการพึ่งพาน้ำมันจากภายนอก ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงฟอสซิลที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก อันเป็นสาเหตุสำคัญของภาวะโลกร้อน จนนำมาสู่การจัดตั้ง **“วิสาหกิจชุมชนแนวร่วมปฎิวัติขยะสุพรรณบุรี”** ภายใต้แนวคิดวิสาหกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise : SE) เพื่อสร้างแนวร่วมในการขับเคลื่อนงานอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนและผู้ที่มีสนใจสามารถร่วมลงทุนในรูปแบบ “หุ้นเพื่อสังคม” ได้

โมเดลการปฏิรูปขยะ: คัดแยก - แปรรูป ส่งต่อพลังงานสู่ชุมชน

หัวใจสำคัญในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน คือ การสร้างระบบในการบริหารจัดการขยะที่ถูกต้องตั้งแต่ต้นทาง โดยมุ่งรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะตั้งแต่ระดับครัวเรือน พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับประเภท และวิธีการจัดการขยะ/ขยะพลาสติกอย่างเหมาะสม ทั้งการนำมาแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง การคัดแยกเพื่อจำหน่าย ตลอดจนการนำกลับมารีไซเคิลเพื่อใช้ประโยชน์ใหม่ โดยขยะพลาสติกประเภทใช้ครั้งเดียว/รีไซเคิลไม่ได้ สามารถนำมาทำความสะอาด และย่อยให้มีขนาดเล็ก ก่อนเข้าสู่การแปรรูปเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง ด้วยกระบวนการไพโรไลซิส ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่ใช้ความร้อนสูงสลายองค์ประกอบทางเคมีของชีวมวลให้อยู่ในรูปของเชื้อเพลิงเหลว ผ่านเตาปฏิกรณ์ระบบปิดที่ไม่มีออกซิเจน ซึ่งขยะพลาสติก จำนวน ๒ กิโลกรัม สามารถผลิตน้ำมันดิบได้ประมาณ ๑.๒ ลิตร แบ่งเป็น น้ำมันดีเซล ร้อยละ ๗๐ และเบนซิน ร้อยละ ๓๐ ซึ่งน้ำมันที่ได้จะถูกส่งไปตรวจสอบคุณภาพ ณ ศูนย์เชื้อเพลิงและพลังงานชีวมวล ก่อนนำมาจำหน่ายให้แก่คนในชุมชน/เกษตรกร สำหรับใช้กับเครื่องจักรทางการเกษตรรอบดำ ในราคาเพียงลิตรละ ๒๒ บาท โดยคนในชุมชนสามารถนำขยะพลาสติกมาบริจาค หรือจำหน่าย แก่วิสาหกิจชุมชน ในราคากิโลกรัมละ ๒ บาท เพื่อสร้างรายได้และมีส่วนร่วมในการลดปัญหาขยะในพื้นที่

สุพรรณบุรีโมเดล: ต้นแบบการจัดการขยะ

ตลอดระยะเวลากว่า ๕ ปีของการดำเนินงาน วิสาหกิจชุมชนฯ สามารถผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจำหน่ายให้แก่เกษตรกร และสนับสนุนหน่วยงานต่าง ๆ ได้มากกว่า ๒๔๐,๐๐๐ ลิตร เทียบเท่ากับการกำจัดขยะ/ถุงพลาสติกถึง ๔๘๐,๐๐๐ กิโลกรัม จากต้นทุนในการผลิตน้ำมันเฉลี่ยที่ลิตรละ ๑๖ บาท ซึ่งไม่เพียงช่วยสร้างรายได้ให้แก่วิสาหกิจชุมชนฯ และลดต้นทุนด้านพลังงานให้แก่เกษตรกร แต่ยังช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะของภาครัฐมูลค่ากว่า ๑๘๐,๐๐๐ บาท/ปีอีกด้วย โดยคุณพิรดาฯ ได้ต่อยอดการเผยแพร่ความรู้และโมเดลการจัดการขยะสู่การจัดตั้ง “ศูนย์เรียนรู้บริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน” ร่วมกับมูลนิธิพิทักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างพื้นที่กลางในการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนและสังคมอย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนเชื่อมโยงและขยายเครือข่ายการทำงานด้านการบริหารจัดการขยะและพลังงานให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยมีหน่วยงานหลายภาคส่วนเดินทางมาศึกษาเรียนรู้ เพื่อนำโมเดลฯ

ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง จนเกิดกิจกรรม/พื้นที่ต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการขยายผลอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ โครงการแปรรูปขยะพลาสติกเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในชุมชนเตาปูน จังหวัดแพร่ โครงการจัดการขยะแบบครบวงจรในเรือนจำจังหวัดสุพรรณบุรี การจัดตั้งกองทุนขยะชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนหัวเขา และกิจกรรมตลาดนัดขยะเป็นศูนย์ (Zero Waste) ณ ตลาดเก้าห้อง จังหวัดสุพรรณบุรี อีกทั้ง ยังมีการทำ MOU กับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ ธนาคารแห่งประเทศไทย และโรงพยาบาลตำรวจ เพื่อรับขยะพลาสติกมาแปรรูปเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง นอกจากนี้ คุณพิรดาฯ ยังมีบทบาทสำคัญในการผลักดันข้อเสนอเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตในการจำหน่ายน้ำมันไพโรไลซิสในระดับชุมชนต่อคณะกรรมการบริหารทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพลังงานทางเลือกและการจัดการขยะโดยชุมชนให้ขยายผลได้อย่างยั่งยืนต่อไป

จากความเข้มแข็งและความต่อเนื่องของการดำเนินงานดังกล่าว ส่งผลให้ “**นวัตกรรมการผลิตน้ำมันจากถุง/ขยะพลาสติก**” ของวิสาหกิจชุมชนฯ ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ ๑ ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ประเภทองค์กรเพื่อสังคมและชุมชน จากรางวัลนวัตกรรมแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๕ และรางวัลดีเด่น ด้านพลังงานทดแทน ประเภท

โครงการประยุกต์ใช้พลังงานทดแทน จาก Thailand Energy Awards ประจำปี ๒๕๖๘ ซึ่งสะท้อนถึงความสำเร็จของการพัฒนานวัตกรรมจัดการขยะที่สามารถสร้างประโยชน์ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจต่อชุมชนและสังคมได้อย่างเป็นรูปธรรม 📖

“เรื่องน้ำมัน ถ้าเราทำโมเดลอย่างนี้ได้แล้วทั้งประเทศ เราสามารถจัดการถุงพลาสติกได้ชัดเจน ขยะพลังงานจะมาเป็นน้ำมันหรือเป็นแก๊สที่แก้ปัญหาของชุมชนได้ แก้ปัญหาล้างขวดได้ เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียน นอกจากการเปลี่ยนถุงพลาสติกเป็นน้ำมันแล้ว เรายังเห็นชุมชนมีเรื่องที่น่าทำอีกเยอะ”

นางสาวพิรดา ปฏิทัศน์ วุฒิสภา จังหวัดสุพรรณบุรี

แก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์: วิถีพลังงานชุมชน

การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการครอบครัวเกษตรกร มุ่งเน้นไปที่การพึ่งพาตนเอง การลดต้นทุนการผลิต และการสร้างรายได้อย่างต่อเนื่องผ่านการทำเกษตรแบบผสมผสาน ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูกหรือเลี้ยงสัตว์ โดยเริ่มต้นจากระดับพื้นฐานที่สุด เช่น การลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ซึ่งทุกบ้านสามารถดำเนินการได้ หนึ่งในแนวทางดังกล่าวคือการผลิตแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์เพื่อใช้งานเอง ซึ่งเป็นแนวคิดที่รู้จักกันมานานกว่า ๓๐ ปี อย่างไรก็ตาม มีเพียงไม่กี่คนที่นำเอาแนวคิดนี้มาปฏิบัติอย่างจริงจังจนสามารถใช้งานได้จริง และยังคงไว้ซึ่งต้นทุนต่ำ โครงสร้างที่เรียบง่าย คงทน และเหมาะสมสำหรับระดับครัวเรือน ทั้งนี้ ผู้ที่ประสบความสำเร็จยังได้มีการแบ่งปันความรู้ ถ่ายทอด และให้คำปรึกษา เพื่อช่วยให้ผู้อื่นสามารถนำความรู้นี้ไปปรับใช้และพัฒนาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ก๊าซชีวภาพจากมูลสัตว์

องค์ประกอบของก๊าซชีวภาพ

ก๊าซ	เปอร์เซ็นต์
มีเทน CH ₄	50-70
คาร์บอนไดออกไซด์ CO ₂	30-40
ไฮโดรเจน H ₂	5-10
ไฮโดรเจนซัลไฟด์ H ₂ S	1-2
ไอน้ำ H ₂ O	0.3

(ก๊าซอื่นๆ)

นายทรงพล พัฒนไชย หรือลุงเผือก

ประธานวุฒิสภาฯ จังหวัดเลย และเจ้าของ “ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง สวนลุงเผือก” อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เป็นผู้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้กับวิถีชุมชนอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งการปลูกพืชไร่ พืชสวน การเลี้ยงสัตว์ การทำปุ๋ยชีวภาพ ตลอดจนการบริหารจัดการน้ำด้วยการขุดสระน้ำไว้เพื่อเก็บกักน้ำฝนในฤดูแล้ง ที่นำไปสู่การเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายระดับครัวเรือน และการแก้หนี้สินแก่เกษตรกรในระยะยาว

เรียนรู้จากต้นแบบและพัฒนาเพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน

หนึ่งในกิจกรรมการลดรายจ่ายในครัวเรือน คือ การผลิตแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์ใช้เองทดแทนการซื้อแก๊สหุงต้ม (LPG) โดยการนำมูลสัตว์ เช่น มูลวัว สุกร และควาย เป็นต้น มาหมักในสภาวะที่ไม่มีออกซิเจน โดยจุลินทรีย์จะย่อยสลายสารอินทรีย์เหล่านั้นจนเกิดเป็นก๊าซมีเทน (Methane) ซึ่งมีคุณสมบัติไวไฟ และให้เปลวไฟสีฟ้าสะอาด เหมาะสำหรับใช้ทดแทนแก๊สหุงต้มในครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลุงเผือกศึกษาเรื่องการผลิตแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์สำหรับใช้ในครัวเรือนเป็นพลังงานทดแทนตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ช่วงที่ประเทศไทยประสบวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้ง และทำให้ลุงเผือกตัดสินใจทิ้งอาชีพรับจ้างทั่วไปจากกรุงเทพฯ มาทำเกษตรที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ครั้งนั้นเองที่ลุงเผือกได้เรียนรู้การผลิตแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์จากปราชญ์ชาวบ้านที่อำเภอสีคิ้ว แต่เมื่อนำมาทำใช้เองกลับพบปัญหาต่าง ๆ ทั้งเรื่องประสิทธิภาพถึงหมักที่ต่ำ จุดไฟไม่ติดจากแรงดันแก๊สที่ไม่สูงพอจะผ่านวาล์วที่ใช้ทั่วไป อย่างไรก็ตาม ลุงเผือกได้เรียนรู้แก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยตัวเอง และปรับปรุงวิธีการผลิตจนประสบความสำเร็จในเวลาเพียง ๒ ปี โดยได้ค้นพบวิธีการต่อตรงกับ

หัวแก๊ส และปรับปรุงชุดถังหมักแก๊สจากวัสดุเหลือใช้ จนได้ชุดผลิตแก๊สที่มีประสิทธิภาพ ที่ใช้มูลสัตว์จำนวนน้อย อุปกรณ์คงทน แม้ครอบครัวเกษตรกรที่เลี้ยงวัวหรือสุกรเพียงตัวเดียว ก็สามารถนำมาหมักและผลิตแก๊สหุงต้มสำหรับหุงหาอาหารได้ทุกวัน แม้กระทั่งเศษอาหารอย่างพืชผักผลไม้ ก็ใช้ได้เช่นกัน

วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตแก๊สหุงต้มจากมูลสัตว์แบบครัวเรือนทั่วไป ประกอบด้วย (๑) ถังหมักพร้อมฝาปิดมิดชิด โดยใช้ท่อ PVC ขนาด ๒-๓ นิ้ว สำหรับทำช่องเติมมูลสัตว์และช่องระบายกากเชื่อมต่อกาวอีพ็อกซีกันรั่วซึม (๒) ถังพักแก๊ส ที่ใช้หลักการง่าย ๆ โดยใช้ชุดถังคว่ำลงบนน้ำ ใช้น้ำเป็นซิลิก้าเก็บแก๊ส ต่อท่อ

สายยางใสหรือท่อ PE ขนาดเล็ก พร้อมวาล์วอย่างง่ายจากก๊อกน้ำเพื่อใช้เปิด - ปิด แก๊สในการใช้งาน และหัวเตาแก๊สทั่วไป โดยมีต้นทุนถังหมักแก๊สชุดละประมาณ ๒ พันบาทในกรณีซื้ออุปกรณ์ใหม่ทั้งหมด แต่หากใช้อุปกรณ์มือสองที่หาได้ทั่วไป จะลดค่าใช้จ่ายลงกว่านี้ได้ อีกการใช้ระบบนี้จะสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้ปุ๋ยจากกากที่เหลือไปใช้ประโยชน์ และลดกลิ่นเหม็นจากมูลสัตว์ได้อีกด้วย

ขยายความรู้ให้กับผู้สนใจนำไปปรับใช้ อย่างได้ผล

เมื่อลูกเผือกสามารถแก้ไข/ปรับปรุงระบบแก๊สได้เป็นผลสำเร็จแล้ว จึงได้ถ่ายทอดความรู้/เผยแพร่ให้แก่สาธารณะ โดยจัดเป็นหนึ่งในเรื่องที่เผยแพร่ในศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของตนเอง และเป็นวิทยากรบรรยายเรื่องนี้ที่โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อเกิดพระเกียรติ บ้านคกิ้ว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังเป็นวิทยากรนอกพื้นที่ เพื่อขยายการเรียนรู้ออกไปในวงกว้าง เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงานหรือผู้ที่รับฟังได้นำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน โดยลูกเผือกจะคอยติดตามผล และรับปรึกษาปัญหาการนำระบบแก๊สชีวภาพไปใช้ให้ได้ผลจริง อันเป็นการลดรายจ่ายครัวเรือนได้อย่างยั่งยืน

“ประหยัดง่าย ๆ ได้ประโยชน์สูงสุด
ผมจะเน้นเรื่องประหยัด คุณมีอะไร
อยู่เอาตัวนั้นมาใช้ประโยชน์ บ้านนี้
มีแพะก็ใช้มูลแพะ บ้านนี้เลี้ยงหมู
ก็ใช้มูลหมู แล้วจะวงเล็บไว้ว่าตัวนี้ใช้ได้
แต่ไม่ดีเท่าตัวนี้...”

นายทรงพล พัฒนาชัย ประธานวุฒิสภา
จังหวัดเลย

นวัตกรรมจากคนรุ่นใหม่: เปลี่ยนขยะสู่ความมั่นคงทางพลังงานของชุมชน

พลังงานเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญของการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศ ทั้งในมิติทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชน ท่ามกลางความผันผวนของราคาพลังงานและความท้าทายด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างความมั่นคงทางพลังงานจากทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น จึงเป็นทางเลือกสำคัญที่จะช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยภาคใต้ถือเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการสร้างพลังงานทางเลือก เนื่องจากมีทรัพยากรที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นพลังงานสะอาดหลากหลาย ทั้งวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร พลังงานชีวมวล และทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ หากได้รับการต่อยอดด้วยองค์ความรู้ เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่

นายธนเดช ณัฐวัฒน์จิระประไพ วุฒิสมาชิก จังหวัดชุมพร กลุ่ม NewGen เป็นหนึ่งในผู้ที่มองเห็นความสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางพลังงานระดับชุมชน จึงร่วมกับสมาชิกวุฒิสมาชิก จังหวัดชุมพร พร้อมด้วยวุฒิสมาชิก จังหวัดพัทลุง ตลอดจนภาคีเครือข่ายจากหลายภาคส่วน ร่วมกันพัฒนาและ

ถ่ายทอดเทคโนโลยีพลังงานทดแทนที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น เพื่อให้ชุมชนสามารถผลิตและบริหารจัดการพลังงานได้ด้วยตนเอง

จากปัญหาขยะ สู่พลังงานทางเลือกของชุมชน

จุดเริ่มต้นสำคัญเกิดจากปัญหาขยะในชุมชนที่ไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะขยะพลาสติกซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และกลายเป็นไมโครพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งโดยเฉพาะมะเร็งปอดและมะเร็งลำไส้ใหญ่จากการปนเปื้อนเข้าสู่ร่างกายทางการกิน หายใจ และสัมผัส

ปัญหาดังกล่าว คุณธนเดชฯ ได้นำความรู้ด้านวิศวกรรมศาสตร์ ผสมผสานกับความสนใจด้านนวัตกรรมพลังงาน มาศึกษาค้นคว้าหาวิธีกำจัดขยะร่วมกับมหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ มหาวิทยาลัยทักษิณ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จนสามารถสร้างนวัตกรรมจัดการขยะพลาสติกได้อย่างสมบูรณ์จนไม่เหลือสารพิษ โดยใช้เทคโนโลยีที่เรียกว่า “ไพโรไลซิส” (Pyrolysis) ซึ่งเป็นกระบวนการแปรรูปขยะพลาสติกด้วยความร้อนสูงในสภาวะไร้ออกซิเจน โดยนวัตกรรมดังกล่าวยังมีผลพลอยได้ คือ ทรัพยากรที่มีคุณค่าอย่างน้ำมันสังเคราะห์ไพโรไลซิส ก๊าซเชื้อเพลิง และกากคาร์บอน ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นพลังงานทดแทน ในเครื่องจักรกลการเกษตร เต้าเผา และกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน อันเป็นการช่วยลดปริมาณขยะพลาสติก ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการกำจัดที่ผิดวิธี และเพิ่มทางเลือกด้านพลังงานให้แก่คนในพื้นที่ ทั้งนี้ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการวิจัยและพัฒนาคุณภาพน้ำมันสังเคราะห์ให้ได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการใช้งาน ในภาคอุตสาหกรรมและรถยนต์ในอนาคต

จากปัญหาขยะสู่การขยายผลความรู้ สร้างคน สร้างพลังงาน

นอกเหนือจากการพัฒนานวัตกรรมจัดการขยะพลาสติก คุณชนเดชฯ และเครือข่าย ยังเป็น **วิศวกรชุมชน** ผู้ขับเคลื่อนพลังงานสะอาด โดยช่วยชุมชนในจังหวัด ชุมพร พังงา และพื้นที่ใกล้เคียงทำการติดตั้ง ซ่อมแซม และปรับปรุงระบบผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้กับคนในชุมชน รวมทั้งยังถ่ายทอดความรู้ โดยร่วมกับสมาคมพลังงานทดแทนสู่ชุมชนแห่งประเทศไทย จัดกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีพลังงานทดแทน แก่ชาวบ้าน นักเรียน และผู้สนใจในหลายพื้นที่ การถ่ายทอดความรู้เหล่านี้ไม่ได้มุ่งเพียงการสร้างผู้ใช้งานเทคโนโลยี แต่ยังมุ่งสร้าง “นักจัดการพลังงานชุมชน” ที่สามารถต่อยอดองค์ความรู้ ดูแลระบบ และขยายผลสู่คนรุ่นต่อไปได้ด้วยตนเอง

“คนบ้าพลัง” ห้องเรียนพลังงานของสังคม

นอกจากนี้ เพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านพลังงานทดแทน คุณชนเดชฯ ยังได้ก่อตั้งเพจ “คนบ้าพลัง” เพื่อเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักวิชาการ นักวิจัย นวัตกรรม ประชาชนชาวบ้าน และผู้สนใจด้านพลังงานจากทั่วประเทศ ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบที่เข้าถึงชุมชน เนื้อหาเข้าใจง่าย โดยมีการถ่ายทอดสด (Live) ทุกวันพฤหัสบดี เพื่อดังกล่าวได้กลายเป็นเสมือนห้องเรียนด้านพลังงานออนไลน์ สำหรับทุกคน ช่วยเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ทำงานด้านพลังงานทดแทน และสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการพัฒนาพลังงานทางเลือกในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ

พลังของเครือข่าย สู่ความมั่นคงทางพลังงานของชุมชน

ตลอดระยะเวลาการทำงาน คุณชนเดชฯ และภาคีเครือข่ายได้พิสูจน์ให้เห็นว่า การสร้างความมั่นคงทางพลังงานของชุมชนสามารถทำได้ ภายใต้แนวคิด “ชุมชนที่เข้มแข็งต้องสร้างได้ด้วยมือของคนในชุมชนเอง” โดยใช้เทคโนโลยี และองค์ความรู้จากสถาบันการศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และเครือข่ายภาคประชาชน ควบคู่กับการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ จนนำไปสู่การพัฒนากระบวนการพลังงานทางเลือกที่ชุมชนสามารถจับต้องได้จริง ทั้งการจัดการขยะพลาสติก การผลิตพลังงานทดแทน การพัฒนาระบบพลังงานแสงอาทิตย์ และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ด้านพลังงานสะอาด ความร่วมมือดังกล่าวไม่เพียงช่วยลดต้นทุนด้านพลังงานและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังเป็นต้นแบบสำคัญของการสร้างความมั่นคงทางพลังงานจากฐานราก อันจะนำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้ และเติบโตอย่างยั่งยืนในอนาคต

พลังงานทางเลือกไม่ใช่แค่เรื่องของการประหยัด แต่คือหลักประกันความมั่นคงของชุมชนในอนาคต การเลือกใช้พลังงานที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ จะช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเอง และรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน

นายชนเดช ญีร์วัฒนจิระประไพ วุฒิสภา จังหวัดชุมพร

ด้านการส่งเสริมอาชีพ ราชได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิต

รณรงค์ลดอุบัติเหตุจุดหลักในเทศกาลสงกรานต์ ร.ต.ชัย วงศ์ตระกูล วุฒเอสสา จ.ลำพูน เข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์ลดอุบัติเหตุ จุดหลัก ในเทศกาลสงกรานต์ สร้างพฤติกรรมปลอดภัยทางถนนและ ชุมชนปลอดภัย เน้นการตั้งด่านชุมชนและขอความร่วมมือร้านค้า ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างพื้นที่ต้นแบบ จุดหลัก-ลดปัจจัยเสี่ยงในจังหวัดลำปาง โดยดำเนินการร่วมกับ เครือข่ายต่าง ๆ อาทิ สาธารณสุขอำเภอ รพ.สต. อบต. พระสงฆ์ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเครือข่าย อสม. ณ อบต.บ้านแหง อ.งาว จ.ลำปาง เมื่อวันที่ ๙ เม.ย. ๒๕๖๙

ลงพื้นที่ติดตามโครงการก่อสร้างประตูปรับน้ำโพธิ์ประทับช้าง นายทัศนัยไชย เปรมศิริดำรงกุล วุฒเอสสา จ.พิจิตร ในฐานะกรรมการ ธรรมชาติบาลจังหวัดพิจิตร ร่วมประชุมติดตามแผนงาน/โครงการ ของคณะกรรมการธรรมชาติบาลจังหวัดพิจิตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และลงพื้นที่ติดตามโครงการก่อสร้างประตูปรับน้ำ โพธิ์ประทับช้างบ้านลำน้ำ โดยมีสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาด กลางที่ ๓ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ณ ต.ไผ่ท่าโพธิ์ อ.โพธิ์ประทับช้าง จ.พิจิตร เมื่อวันที่ ๒ เม.ย. ๒๕๖๙

ให้ความรู้เรื่องการขับขีปลอดภัยสำหรับผู้สูงวัย ผศ.ดร.สุทธิชัย ปัญญโรจน์ วุฒเอสสา จ.พะเยา เป็นวิทยากรโครงการโองเฮียน ผู้สูงอายู เรื่อง “การขับขีปลอดภัยสำหรับผู้สูงวัย” จัดโดยเทศบาล เมืองพะเยา เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุ และยกระดับ คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายูในชุมชนให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัย และมีความสุข โดยมีผู้สูงอายูเข้าร่วมกว่า ๑๐๐ คน ณ ศูนย์พัฒนา คุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายู (ศพอส.) เทศบาลเมืองพะเยา อ.เมืองพะเยา จ.พะเยา เมื่อวันที่ ๘ เม.ย. ๒๕๖๙

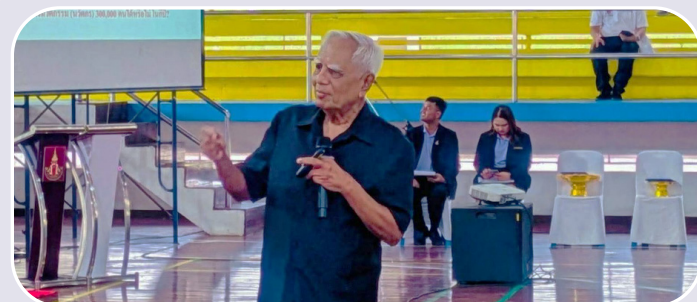

ประชุมขับเคลื่อนนโยบายศรีระบือ Project นางสาววรรณกานต์ แสนแก้ว วุฒเอสสา จ.มหาสารคาม เข้าร่วมประชุมติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย “ศรีระบือ Project” เพื่อการพัฒนาอำเภอบรบือ เช่น สร้างคนดีศรีระบือ และสร้าง วัฒนธรรมวิถีดีศรีระบือ โดยมี นายสนอง มะลัย์ขวัญ นายอำเภอบรบือ เป็นประธานการประชุม ร่วมกับภาคีเครือข่าย อาทิ ปลัดอำเภอ พัฒนากรอำเภอ สาธารณสุขอำเภอ ณ ศูนย์เรียนรูู้ ดร.วรรณกานต์ฯ บ้านหนองแวง อ.บรบือ จ.มหาสารคาม เมื่อวันที่ ๒๗ เม.ย. ๒๕๖๙

ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

จัดอบรมเรื่องการใช้ AI เพื่อการสื่อสาร นายประเสริฐ ฝ่ายชาวนา ประธานวุฒิสภา จ.อุดรธานี จัดอบรมให้ความรู้เรื่อง “การใช้ AI เพื่อการสื่อสาร และช่องทางการตลาด” ให้กับสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรบ้านสามพร้าว กลุ่มผู้เลี้ยงผำ ผู้ประกอบการ SME จำนวน ๔๐ คน ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ มี.ค. และ ๑ เม.ย. ๒๕๖๙ ณ วิสาหกิจชุมชนส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรบ้านสามพร้าว อ.เมือง และระหว่างวันที่ ๓ - ๔ เม.ย. ๒๕๖๙ ณ วิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี อ.เมืองอุดรธานี จ.อุดรธานี

โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยกับการสร้างหัวรถจักรช่วยขับเคลื่อนประเทศ นายธงชัย ชิวปรีชา วุฒิสภา กรุงเทพฯ บรรยายเรื่อง “โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยกับการสร้างหัวรถจักรช่วยขับเคลื่อนประเทศ” ให้กับนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ และมัธยมศึกษาปีที่ ๔ จำนวน ๒๐๐ คน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและปลูกฝังอุดมการณ์ในการใช้ความรู้เพื่อพัฒนาประเทศ ณ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย บุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๕ พ.ค. ๒๕๖๙

ด้านการสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์

พัฒนาศักยภาพเครือข่ายหลักประกันสุขภาพประชาชน นายวิเชียร จิตต์พิศาล วุฒิสภา จ.พังงา ร่วมประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายหลักประกันสุขภาพประชาชน จ.พังงา - กระบี่ - ระนอง และภาคเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง อาทิ อบจ. พมจ. เทศบาล และ อบต. เพื่อพัฒนาระบบหลักประกันสุขภาพ การขับเคลื่อนงานกองทุน กบท. กองทุน LTC กองทุน อบจ. รวมทั้งการพัฒนาศูนย์ฯ ตามเกณฑ์ SOP จัดโดย ศูนย์ประสานงานหลักประกันสุขภาพ เครือข่ายสร้างสุขพังงา ณ อบต.เกาะปันหยี อ.เมืองพังงา จ.พังงา ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ เม.ย. ๒๕๖๙

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม

ถ่ายทอดการร้องเพลงบอก นายพิษณุพงศ์ เชาวเหม วุฒิสภา จ.สุราษฎร์ธานี ได้รับเกียรติเป็นวิทยากรถ่ายทอดการร้องเพลงบอกมรดกวรรณศิลป์ถิ่นปักษ์ใต้ ให้แก่นักเรียนโรงเรียนผู้สูงอายุ อบต.บางอน ในโครงการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ประจำปี ๒๕๖๙ ณ โรงเรียนผู้สูงอายุ อบต.บางอน อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ ๒ เม.ย. ๒๕๖๙

ร่วมจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ นางวาสนา ชันธุฎกกุล รองประธาน วุฒิสภา จ.บุรีรัมย์ และประธานสภาวัฒนธรรมอำเภอลำปลายมาศ พร้อมด้วยหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด สภาวัฒนธรรมอำเภอ หัวหน้าส่วนราชการ และชุมชนในพื้นที่ ร่วมจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ ๒ เม.ย. ๒๕๖๙ และวันอนุรักษ์มรดกไทย โดยมีกิจกรรมรำเทิดพระเกียรติฯ การบรรเลงดนตรีไทยจาก วุฒิสภา และการรณรงค์การแต่งกายผ้าไทย ภายใต้แนวคิด “ภูมิใจแต่งไทยทั้งแผ่นดิน” ณ ศาลาการเปรียญวัดอัมพวัน (บ้านหินโคน) ต.หินโคน อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ เมื่อวันที่ ๒ เม.ย. ๒๕๖๙

ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียนรู้หลักคิดในการพึ่งตนเอง นายครชิต เข้มเฉลิม กรรมการมูลนิธิพัฒนาไท และวุฒิสมาชิก จ.ฉะเชิงเทรา ต้อนรับคณะครูจากศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอรัฐประเท จ.สระแก้ว เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้หลักคิดในการพึ่งตนเองตามแนวทางวนเกษตรของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม ณ สวนวนเกษตรผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม จ.ฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑ เม.ย. ๒๕๖๔

บรรยายเรื่องการเปลี่ยนขยะเกษตร (กิ่งไม้ใบไม้) เป็นถ่านบำรุงดิน นายมนัส ชัยโรจน์สัมพันธ์ วุฒิสมาชิก จ.ชุมพร และสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้หนองใหญ่ตามรอยพ่อชุมพร เป็นวิทยากรบรรยายเรื่องพลังงานทดแทน การเปลี่ยนขยะเกษตรเป็นถ่านบำรุงดิน เพิ่มคาร์บอนให้แผ่นดิน โดยใช้เตาทรงกรวย/เตาศูนย์บาท โดยมีคณะศึกษาดูงานจาก อบต. ห้วยพระ อ.ดอนตูม จ.นครปฐม เข้ารับฟัง/ดูงาน ณ ฐานการเรียนรู้ พลังงานทดแทน ศูนย์เรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพระราชดำริ แก้มลิง หนองใหญ่ อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร เมื่อวันที่ ๒๐ พ.ค. ๒๕๖๔

เรียนรู้วิถีเกษตร “การปลูกป่า ๕ ระดับ” นายเอี่ยม ศรีพนมวรรณ วุฒิสมาชิก จ.ราชบุรี นำรายการ “เกษตรสุข” ทางช่อง 7 HD ลงพื้นที่สวนลุงเอี่ยม เพื่อเรียนรู้การปลูกป่า ๕ ระดับ ตามศาสตร์พระราชาที่ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศและสร้างความหลากหลายทางชีวภาพผสมผสานกับการทำไร่ไถ่อดที่ค้ำจุนถึงสิ่งแวดล้อม นำมาสู่การสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ณ สวนลุงเอี่ยม อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี เมื่อวันที่ ๒๒ พ.ค. ๒๕๖๔

โครงการธนาคารขยะโรงเรียน วุฒิสมาชิก จ.นนทบุรี ร่วมกับเครือข่ายขับเคลื่อนโครงการธนาคารขยะโรงเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้การคัดแยกขยะอย่างถูกวิธี การนำขยะที่มีค่ากลับมาใช้ประโยชน์ ร่วมกันดูแลสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในโรงเรียน โดยมีเป้าหมายในการต่อยอดและขยายผลโครงการธนาคารขยะจากโรงเรียนวัดพุทธปรางปรามอทย์ อ.เมืองนนทบุรี ไปสู่โรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดนนทบุรีต่อไป

ด้านอื่น ๆ

ร่วมงาน “ปลูกพลังน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การดำเนินชีวิตที่มั่นคงยั่งยืน” สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) โดยผู้แทนกองยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม ร่วมจัดนิทรรศการและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นบนเวทีเสวนา หัวข้อ “ปลูกพลังน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่การดำเนินชีวิตที่มั่นคงยั่งยืน” ณ อาคารรัฐสภา (วุฒิสภา) เมื่อวันที่ ๒๓ เม.ย. ๒๕๖๔

ขอเชิญชมภาพยนตร์สั้นเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ
เกี่ยวกับธนาคารสมองและวุฒิสภาธนาคารสมอง
เรื่อง **เกษียณแล้ว...จะทำอะไร !!** จาก YouTube ธนาคารสมอง มูลนิธิพัฒนาไท

ช่องทางการติดต่อ และประชาสัมพันธ์ธนาคารสมอง

● ธนาคารสมอง มูลนิธิพัฒนาไท ●

วุฒิสภาฯ ท่านใดต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งาน องค์ความรู้ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่าง ๆ สามารถส่งมาที่
กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐ หรือ

brainbank@nesdc.go.th

๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๓๕๑๒, ๓๕๑๖, ๓๕๒๔

๐-๒๒๘๐-๑๑๒๗

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน

ใบอนุญาติที่ ๑๔/๒๕๒๑

ปณ.ทำเนียบรัฐบาล

เหตุขัดข้องที่นำจ่ายผู้รับไม่ได้

- ☐ ๑. จำนวนไม่ชัดเจน
- ☐ ๒. ไม่มีเลขที่บันทึตามจำนวน
- ☐ ๓. ไม่ยอมรับ
- ☐ ๔. ไม่มีผู้รับตามจำนวน
- ☐ ๕. ไม่มารับภายในกำหนด
- ☐ ๖. เลิกกิจการ
- ☐ ๗. ย้ายไม่ทราบที่อยู่ใหม่
- ☐ ๘. อื่นๆ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ธนาคารสมอง กองยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพและความเท่าเทียมทางสังคม

๙๖๒ ถนนกรุงเกษม แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๒๘๘-๒๘๔๙ โทรสาร ๐-๒๒๘๒-๙๑๕๘, ๐-๒๒๘๑-๖๑๒๗ เว็บไซต์ <https://brainbank.nesdc.go.th>